

Uitbreiding Pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

03-11-2004 / rapportnummer 1457-26

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van de
gemeente Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

uw kenmerk
BMZ/VRJ/4050

uw brief
11 augustus 2004

ons kenmerk
1457-20/Sn/mw

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gun-
nink in Bovensmilde

doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Utrecht,
3 november 2004

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

Mrs. J.G.M. van Rhijn
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gunnink
in Bovensmilde

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde

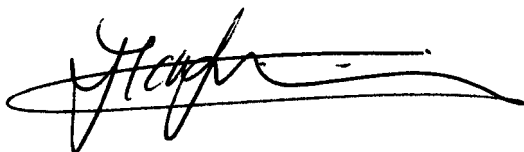
Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde,

uitgebracht aan de gemeente Midden-Drenthe door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde,

de secretaris

drs. M. de Sain

de voorzitter

drs. J.G.M. van Rhijn

Utrecht, 3 november 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	1
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel	2
3.2 Beleidskader	2
3.3 Te nemen besluiten	2
4. VOORNEMEN, REFERENTIE, MEEST MILIEUVRIENDELIJK ALTERNATIEF.....	3
4.1 Voornemen en alternatieven	3
4.2 Referentie	3
4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	3
5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	4
5.1 Geur	4
5.2 Ammoniak	4
5.3 Energie	4
6. OVERIGE PUNTEN.....	5
6.1 Vergelijking van alternatieven.....	5
6.2 Leemten in informatie	5
6.3 Evaluatieprogramma	5
6.4 Vorm en presentatie.....	5
6.5 Samenvatting van het MER	6

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 augustus 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in 'Midden-Drenthe Huis aan Huis' d.d. 18 augustus 2004
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Maatschap Gunnink wil haar pluimveebedrijf aan de Kanaalweg 177 te Bovensmilde uitbreiden. De bestaande stal huisvest volgens de geldende vergunning 23.250 opfokhennen. De plannen betreffen een uitbreiding tot 77.800 opfokhennen.

Bij brief van 11 augustus 2004 heeft de gemeente Midden-Drenthe de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER).¹ De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in 'Midden-Drenthe Huis aan Huis' d.d. 18 augustus 2004.² De gemeente Midden-Drenthe heeft de Commissie laten weten dat er twee inspraakreacties zijn binnengekomen.³ Deze reacties zijn meegenomen in dit advies.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ – verder aangeduid als 'de Commissie'. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

1. een beschrijving per alternatief van de geurhinder vanuit de stallen in termen van mestvarkeneenheden (mve) en stankcirkels, op basis van de op dat moment vigerende richtlijnen en jurisprudentie;
2. een beschrijving per alternatief van de toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf en de depositie van ammoniak op de nabijgelegen verzuringgevoelige gebieden in relatie tot de achtergronddepositie van ammoniak;
3. het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) dat voldoet aan de vereisten voor geurhinder en met maximale reductie van emissies van ammoniak, geur-, geluid- en stof;
4. duidelijke bijlagen en helder kaartmateriaal;
5. een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 4.

⁴ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In hoofdstuk 1 van de startnotitie staan achtergrond en het doel van het voornemen kort weergegeven. Dit kan in het MER worden overgenomen met daarbij een duidelijke probleemstelling over de knelpunten op het gebied van de huidige bedrijfsvoering.

3.2 Beleidskader

In de startnotitie staat in paragraaf 1.5 onder de noemer 'reeds genomen besluiten' het overheidsbeleid beschreven. In hoofdstuk 2 is de relevante wet- en regelgeving weergegeven. Geef in het MER aan welke onderdelen op welke wijze relevant zijn voor dit initiatief.

In de startnotitie is niet uitgegaan van de huidige wet- en regelgeving voor geurhinder, in dit geval de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder uit 1996 en bijbehorende jurisprudentie.⁵ In het MER moet uitgegaan worden van de geldende wet- en regelgeving voor geur als basis voor alle alternatieven.

De Commissie adviseert in het MER helder aan te geven hoe het voornemen zich verhoudt tot de natuurgebiedbescherming. Met name de afstand van het bedrijf tot de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Fochteloërveen en Witterveld) en tot voor verzuring gevoelig gebied is hiervoor van belang.⁶

In de startnotitie zijn in de bijlagen 1 t/m 9 enkele kopieën van (onderdelen van) kaarten opgenomen uit het provinciale omgevingsplan en van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Deze zijn, gezien de kwaliteit van het materiaal en door het ontbreken van de aanduiding van het bedrijf, niet duidelijk.

3.3 Te nemen besluiten

In hoofdstuk 1 van de startnotitie staat welke besluitvorming zal plaatsvinden. Geef in het MER aan op welke wijze afstemming plaatsvindt tussen de besluitvorming over de Wet milieubeheer-vergunning voor de uitbreiding en de besluitvorming over de wijziging van de bestemming van een deel van het projecteerde bouwblok.

⁵ Volgens de Commissie is de gemiddelde geurbelasting ten gevolge van de uitbreiding, volgens de huidige wet- en regelgeving, twee keer zo hoog als in de startnotitie is voorgesteld (54 dieren per mve in plaats van 127,8 dieren per mve). Zie ook paragraaf 4.1 van dit advies.

⁶ Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 1, pagina 1 alsmede inspraakreactie 2, pagina 1 waar aandacht wordt besteed aan de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Zie ook paragraaf 5.2 van dit advies.

4. VOORNEMEN, REFERENTIE, MEEST MILIEUVRIENDELIJK ALTERNATIEF

4.1 Voornemen en alternatieven

In hoofdstuk 4 van de startnotitie is duidelijk aangegeven wat de voorgenomen activiteit is. De Commissie beschouwt de uitwerking van dit voornemen als het basisalternatief. Bij beschrijving van het voornemen is niet uitgegaan van de huidige wet- en regelgeving voor geur. Volgens de huidige wet- en regelgeving is de verhoging van de geuremissie niet toegestaan.⁷ In het MER dient bij beschrijving van alle alternatieven te worden uitgegaan van de op dat moment geldende wet- en regelgeving.

4.2 Referentie

De huidige en vergunde situatie kunnen in het MER gelden als referenties waartegen de effecten van alternatieven kunnen worden afgezet. De Commissie acht dit werkbaar voor het MER.

4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het MMA moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu, realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Het MMA moet voldoen aan de vanuit de wet- en regelgeving voortvloeiende eisen voor geur. Besteed bij de ontwikkeling van het MMA verder in ieder geval aandacht aan de mogelijkheden voor:

- een maximale reductie van de geurhinder;
- maximale reductie van de ammoniakuitstoot;⁸
- maximale reductie van stofhinder;
- maximale reductie van geluidhinder.

De Commissie adviseert om voor het MMA (toename van) het energieverbruik tengevolge van de emissiebeperking niet uit het oog te verliezen. Vergaande reductie van ammoniak kan bij sommige staltechnieken namelijk gepaard gaan met toename van het stroomverbruik.

⁷ Het in juridisch opzicht naar beneden bijstellen van het aantal dieren bij een gelijkblijvend stalsysteem is momenteel het enige alternatief om de geuremissie te verlagen voor de omgeving. Dit komt doordat voor alle emissiearme systemen gerekend wordt met minder kippen per mve.

⁸ Er kan ook gedacht worden aan een stalsysteem dat minder ammoniakuitstoot veroorzaakt met dezelfde dieraantallen. Bijvoorbeeld: een stalsysteem E1.8 voliërhuisvesting met mestband 0,050 kg NH₃.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

In de startnotitie is reeds een aanzet gegeven tot de beschrijving van de milieueffecten. Onderstaande opmerkingen zijn bedoeld als aanvulling op de voorgestelde aanpak in de startnotitie.

5.1 Geur

Besteed bij de beoordeling van de alternatieven aandacht aan:

- de huidige en in de toekomst te verwachten geurhinder op leefniveau op basis van het toetsingskader uit de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 (inclusief jurisprudentie) en de daarin opgenomen omrekeningsfactoren;
- de piekmomenten en -niveaus van geurhinder die per etmaal zullen optreden;⁹
- of er sprake is van hinder door cumulatie van geur uit de omliggende stallen. Als toetsingskader kan hierbij het rapport 'Beoordeling cumulatie stankhinder door intensieve veehouderij' (publicatierreeks Lucht no. 46, uitgave 1985) worden gebruikt.

5.2 Ammoniak

Beschrijf voor ammoniak tevens:

- de te verwachten achtergronddepositie volgens de autonome ontwikkeling, alsmede de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie bij uitvoering van de alternatieven;
- in hoeverre nabijgelegen natuurgebieden nadelige of positieve gevolgen zullen ondervinden van het voornemen (verzuring, eutrofiëring) en of de effecten significant zijn.¹⁰ Refereer aan de kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen.

5.3 Energie

In het MER moet worden ingegaan op de energiehuishouding van het voornemen en de alternatieven. De Commissie stelt voor in het MER de energiehuishouding per alternatief in hoofdlijnen weer te geven, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier.

⁹ Geurhinder kan met name optreden door tijdelijke piekbelastingen. Het optreden van pieken in de geuremissies is mede afhankelijk van de bedrijfsinrichting en de bedrijfsvoering.

¹⁰ Zie ook de brief van Minister Veerman aan de Voorzitter van de Tweede Kamer; DN. 2003/5003 d.d. 12-12-2003 waarin gesteld wordt dat bedrijven met een emissie van meer dan 10.000 kg NH₃ per jaar per hectare individueel getoetst moeten worden. Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nummer 2, pagina 1 waarin verwezen wordt naar individuele toetsing.

6. OVERIGE PUNTEN

6.1 Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Hoewel dit geen verplicht onderdeel van het MER uitmaakt, wordt aanbevolen een indicatie te geven van de kosten van de alternatieven. Ook kunnen andere bedrijfsmatige aspecten (zoals interne logistiek, ziektedruk, veterinaire eisen) aangegeven worden. Op deze wijze ontstaat meer inzicht in de motivering om voor een bepaald alternatief te kiezen.

6.2 Leemten in informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat kan worden beoordeeld wat de consequenties kunnen zijn van het gebrek aan milieu-informatie. Beschrijf:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

6.3 Evaluatieprogramma

De gemeente Midden-Drenthe moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten van met name geur- en ammoniak met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

6.4 Vorm en presentatie

De onderlinge vergelijking van alternatieven dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;

- kaarten duidelijk en op een afdoende schaalniveau weer te geven en de kaarten te voorzien van een duidelijke legenda.

6.5 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven, waaronder het MMA en een eventueel voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Uitbreiding pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 augustus 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE
MIDDEN-DRENTHE

Wet milieubeheer

Commissie m.e.r.
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	16 AUG. 2004
nummer	
dossier	1457-1 en 2
kopie naar :	HL/bib/gl

Datum: 11 augustus 2004
Behandeld door: J. de Vries
Ons kenmerk: BMZ / VRJ / 4050
Onderwerp: Startnotitie milieu-effectrapportage
voor het adres Kanaalweg 177 in
Bovensmilde

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlagen: 2
Verzonden op: 12 AUG 2004

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben op 27 juli 2004 een startnotitie milieueffectrapportage ontvangen van maatschap Gunnink, Kanaalweg 177 in Bovensmilde. Het bedrijf heeft plannen om het bedrijf in de toekomst uit te breiden tot 77.800 opfokhennen en -hanen van leggrassen, jonger dan 18 weken.

Hierbij zenden wij u een kopie van de startnotitie m.e.r. op grond van de Wet milieubeheer. De openbare kennisgeving van de startnotitie vindt plaats op 18 augustus 2004. Wij stellen u in de gelegenheid om advies uit te brengen over de op te stellen richtlijnen inzake de inhoud van het milieueffectrapport.

Voor vragen over deze brief kunt u op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur contact opnemen met mevrouw J. de Vries van de afdeling Bouw- en Milieuzaken.

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

C.J. de Jonge,
wethouder

Postadres: Postbus 24, 9410 AA Beilen, telefoon (0593) 53 92 22, fax (0593) 53 93 90 • B.N.G.28.50.78.712
Bezoekadressen: Beilen, Raadhuisplein 1 • Smitde, Hoofdweg 24 • Westerbork, B.G. van Weezelplein 10
E-mail: gemeente@middendrenthe.nl, Internet: www.middendrenthe.nl

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in "Midden-Drenthe Huis Aan Huis" d.d. 18 augustus 2004

**Startnotitie Milieueffectrapportage ten
behoefte van het pluimveebedrijf van
Maatschap Gunnink, Kanaalweg 177,
Bovensmilde**

Maatschap Gunnink in Bovensmilde heeft een startnotitie opgesteld ter voorbereiding van de procedure voor de opstelling van een milieueffectrapportage. Deze rapportage dient door maatschap Gunnink te worden opgesteld in verband met het voornemen tot het aanvragen van een milieuvergunning.

Het bedrijf heeft plannen om het bedrijf aan Kanaalweg 177 in Bovensmilde uit te breiden tot in totaal 77.800 opfokhennen en -hanen van legrassen jonger dan 18 weken. De startnotitie bevat het voornemen (de plannen) van bedoelde activiteit. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Drenthe zal te zijner tijd richtlijnen vaststellen, waarin onder andere wordt bepaald welke aspecten en alternatieven in de milieueffectrapportage moeten worden meegenomen, respectievelijk moeten worden onderzocht. Voor de opstelling van die richtlijnen worden ook de adviezen van de commissie m.e.r. en de wettelijke adviseurs betrokken. Daarnaast wordt eenieder in de gelegenheid gesteld over de gewenste inhoud van de richtlijnen opmerkingen te maken.

Na vaststelling van de richtlijnen moet maatschap Gunnink op basis van de opgestelde richtlijnen een milieueffectrapportage maken.

Inzage

De startnotitie ligt van 18 augustus tot 15 september 2004 ter inzage bij de afdeling Externe Dienstverlening, op onze drie locaties. U kunt de stukken na telefonische afspraak ook inzien op donderdagavond, tussen 16.00 en 19.00 uur, op onze locatie in Beilen. Gedurende deze periode wordt u in de gelegenheid gesteld om opmerkingen ten behoeve van de opstelling van de richtlijnen schriftelijk in te dienen bij het college van B en W.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Maatschap Gunnink

Bevoegd gezag: Gemeente Midden-Drenthe

Besluit: Wijziging Vergunning

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: Uitbreiding van pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmidle van 23.250 tot 77.800 opfokhennen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 18 augustus 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 3 november 2004

Bijzonderheden:

De wet- en regelgeving op het gebied van geur is sterk bepalend voor het voornemen en een belangrijk punt voor het voornemen, het MER en dit advies.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. H.J.M. Hendriks

dr.ir. N.W.M. Ogink

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M. de Sain

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	30-08-2004	Burgemeester en Wethouders van de gemeente Assen	Assen	20-09-2004
2.	ongedateerd	Ministerie van LNV Directie Regionale zaken Noord	Groningen	20-09-2004

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Uitbreiding
Pluimveehouderij mts. Gunnink in Bovensmilde (gemeente Mid-
den-Drenthe)**

De Maatschap Gunnink wil haar pluimveebedrijf aan de Kanaalweg 177 te Bovensmilde uitbreiden. De bestaande stal huisvest volgens de geldende vergunning 23.250 opfokhennen. De plannen betreffen een uitbreiding tot 77.800 opfokhennen.

ISBN 90-421-1447-9